

RFoD

Lars Farago, förbundssekr.
kontor 08-407 17 32
mobil 070-765 34 37

Synpunkter och önskemål från RFoD angående avrapportering av Kulturrådets regeringsuppdrag angående situationen för vissa musikgenrer

Riksföreningen för Folkmusik och Dans, RFoD tackar för möjligheten att lämna synpunkter på utredningens förslag angående situationen för ”spröda” genrer på musikområdet. RFoD har rådgjort inför detta remissvar med ledarna för högskoleutbildningarna på området folk- och världsmusik i Göteborg, Ingesund, Malmö och Stockholm. Tiden för detta remissarbete har varit mycket begränsad och föremålet för remissen är enbart ett av utredningens kapitel. Vi framför här först och främst allmänna och generella synpunkter. **RFoD ber om möjlighet att få återkomma med detaljerade synpunkter innan Kulturrådet överlämnar utredningen till regeringen den 1 september.**

Musiker, arrangörer och övriga aktörer på området folk- och världsmusik har reagerat kraftigt på att utredningen om ”spröda” genrer begränsats till områdena jazz och nutida konstmusik. Villkoren inom genren folk- och världsmusik har genomgått förbättringar. Hit hör bl a utbyggnaden av högre utbildningar, utökat arrangörstöd, stöd till Eric Sahlström Institutet i Tobo, Stallet – folk- och världsmusik i Stockholm och Jeriko i Malmö. Situationen för genren är icke desto mindre dramatisk svagare än för t ex jazz, för att inte tala om västerländsk konstmusik. Det är positivt att spröda genrer uppmärksammas och hit hör jazz och nutida konstmusik. Jämlikhet i musiklivet måste skapas genom att alla genrer bedöms utifrån både generella och genrespecifika kvalitetskriterier. Det är samtidigt viktigt att musikgenrer inte ställs mot varandra i kulturpolitiken. Vi har därför uppskattat att både Kulturrådet och utredarna haft en uttalad ambition att utredningsresultaten skall vara tillämpbara även för andra genrer. **Kulturrådet bör i sina slutsatser om ”spröda genrer” redovisa, att reformbehoven inom genren folk- och världsmusik är minst lika stora som för jazz och nutida konstmusik. En mer omfattande infrastruktur behöver skapas och musikernas arbetsförutsättningar behöver förbättras. RFoD önskar återkomma med detaljerade förslag om hur ett reformutrymme för utvecklingen av professionellt utövande av folk- och världsmusik i storleksordningen 15-20 miljoner kronor bör disponeras.**

RFoD är enig med utredningen om att de områden som behandlas är centrala för musiklivets roll i det svenska samhället. Vi delar utredningens perspektiv på det offentliga roll för musiklivet och bilderna om nutid och framtid i de scenarios som presenteras. De fyra områden som analyseras (1) *musikernas villkor och arbetsförhållande*, (2) *publikens intresse, kunskap och nyfikenhet*, (3) *tillfälle att spela och lyssna på musik*, (4) *nätverk och samverkan i musiklivet* är mycket viktiga även för genren folk- och världsmusik. I likhet med de av utredningen analyserade genrererna behövs åtgärder för utveckling av folk- och världsmusikgenren. Behov finns av

- fast stöd till ensembler i former och lösningar som är genreanpassade,
- fler och bättre betalade speltillfällen för frilansande musiker,
- ett kontinuerligt utbud av speltillfällen,
- utveckling av redan verksamma och utökning av antalet arrangörer,
- förstärkning av områdets infrastruktur med ökat stöd till befintliga centra och organisationer, säkring av fortsatt verksamhet på Folkmusikens Hus i Rättvik och fortsatt utveckling av nya regionala centra som även ges nationella funktioner,
- skapande av specialiserad arbetsförmedling och främjartjänster,

RFoD - RIKSFÖRENINGEN FÖR FOLKMUSIK OCH DANS

kontor: Nybrokajen 11
S-111 48 Stockholm
telefon: 08 - 407 17 74

e-post: rfod@rfod.se
fax: 08 - 407 16 50
hesmsidor: www.rfod.se / www.stallet.st

org nr: 80 20 10-9255
pg: 771 08-9
bankgiro: 5815-3289

- av att länsmusikens och Rikskonserters ansvar för området förtydligas och metoder skapas för att möjliggöra att i den utsträckning ansvaret inte fullgörs uppdraget skall kunna överlämnas till andra aktörer,
- förbättring av statligt finansierade institutioners samspel med organisationer, lokala föreningar och genrens utövare,
- produktionsresurser för nyskapande konstnärliga samarbeten kring bl a scenprogram båda sådana som riktas till barn- och ungdomar och sådana som riktas till vuxna – sådana som riktas till specialintresserad och de som görs för nya publikgrupper,
- utveckling av kunskap och användning av folk- och världsmusik i skola, gymnasium och kulturskolor,
- att festivaler och spelmansstämmor m fl återkommande evenemang stärks.

Utredningens analys och slutsatser bör konsekvent kompletteras med information om och analys av genren folk- och världsmusik. Vi önskar bidrar med detta före 1 september.

Genrebeteckningen folk- och världsmusik är omdiskuterad. RFoD önskar att kulturpolitiken betonar följande sju förhållningssätt till folk- och världsmusik:

- (1) folkmusik från olika kulturer har mycket gemensamt – kulturpolitiken bör betona och stärka samhörigheten mellan utövare av folkmusik oberoende av etniska eller nationell bakgrund – folkmusik med gamla rötter i Sverige är en del av världsmusiken,
- (2) begreppet världsmusik har skapats av kommersiella aktörer men har med tiden fått en allt bredare användning – kulturpolitisk användning av begreppet världsmusik bör inkludera både traditionell och nyskapad folkmusik eller folkmusikbaserad musik oberoende av kulturell hemvist liksom icke västerländsk klassisk / konstmusik,
- (3) folk- och världsmusik har sällan kommersiella framgångar, när så sker är framgångarna ett resultat av att området har en bred verksamhet och en fungerande infrastruktur, kulturpolitiken bör i första hand stödja och utveckla en infrastruktur för de icke kommersiella utövarna och aktörerna,
- (4) kulturpolitiken skall bejaka de sociala och funktionella aspekterna av folk- och världsmusik – konserter skall kunna kombineras med både scenisk och social dans,
- (5) folk- och världsmusik utövas av både proffs och amatörer – kulturpolitiken bör med olika åtgärder stödja både den professionella utvecklingen och amatörverksamheterna samt slå vakt om och stärka dagens nära samhörighet mellan proffs och amatörer,
- (6) folk- och världsmusik har en positiv samhällsfunktion för integration och för att utveckla förståelse och samspel mellan människor med olika kulturell bakgrund – kulturpolitiken bör sträva efter att denna funktion tillvaratas mer aktivt i samhället utan att man därför åsidosätter krav på konstnärlig kvalitet,
- (7) folk- och världsmusik bör på motsvarande sätt som andra musikgenrer bedömas av expertis på just folk- och världsmusik.

Sammanfattningsvis anser RFoD att de förslag till åtgärder som utredningen föreslår till stora delar är relevanta även för genren folk- och världsmusik. Men det finns även skillnader. **Utredningen behöver därför kompletteras med konkreta förslag som är anpassade till genren folk- och världsmusik. RFoD önskar lämna sådan förslag före 1 september eller till en tidigare tidpunkt om Kulturrådet så önskar.**

Stockholm den 2 juni 2003

Lars Farago
förbundssekreterare e.u.

RFoD - RIKSFÖRENINGEN FÖR FOLKMUSIK OCH DANS

kontor: Nybrokajen 11
S-111 48 Stockholm
telefon: 08 – 407 17 74

e-post: rfod@rfod.se
fax: 08 – 407 16 50
hesmsidor: www.rfod.se / www.stallet.st

org nr: 80 20 10-9255
pg: 771 08-9
bankgiro: 5815-3289